

<http://cysp.ut.ac.ir>

دانش سایبرنیک

CYBERNETICS

سایبرنیک

((دانش حکومت))

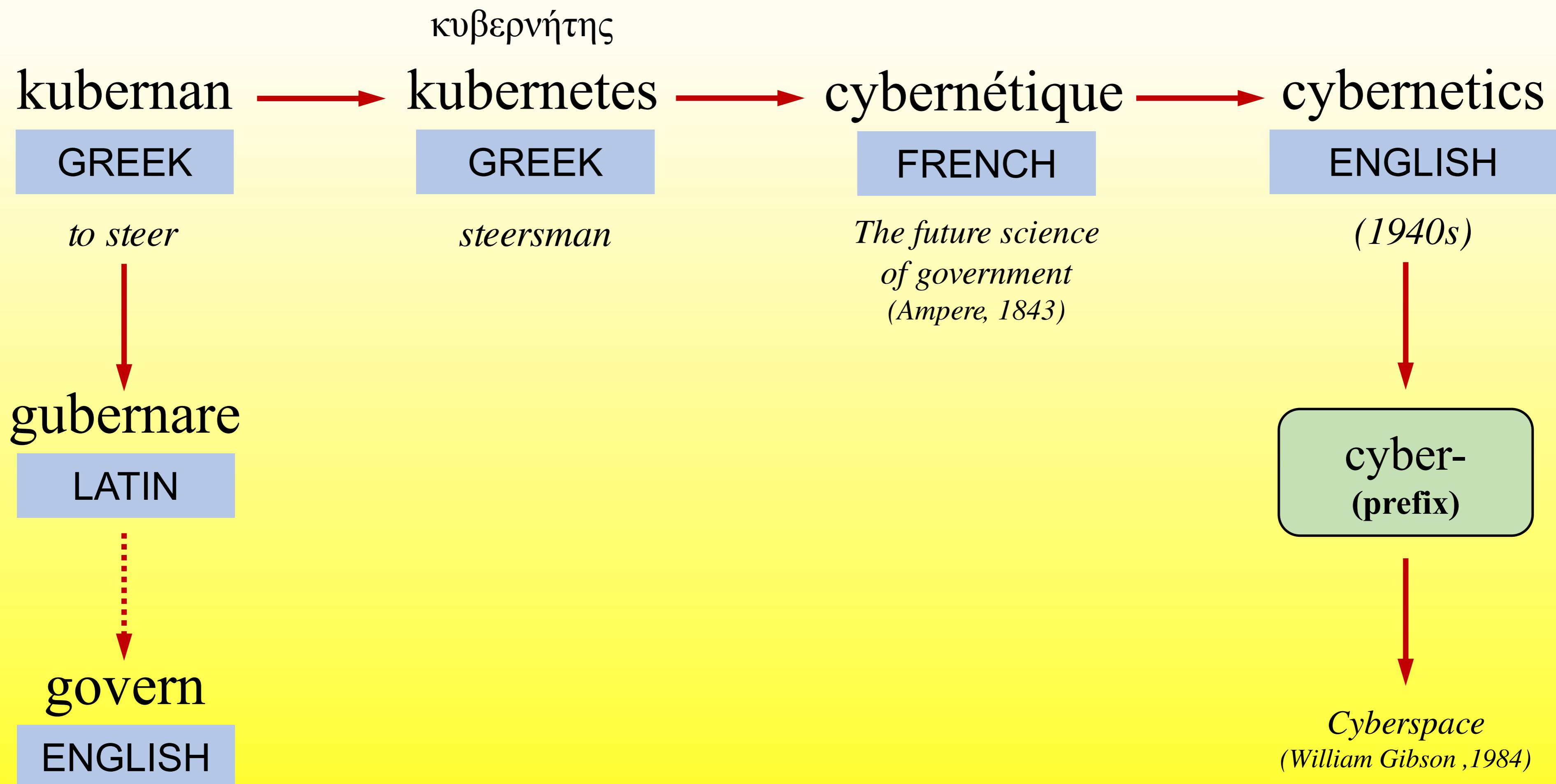
دانش سلطه

مفهوم سایبرنیک که ریشه‌ی آن به واژه‌ی «کوپرنکیس» در یونان باستان بر می‌گردد، توسط افلاطون به معنای علم «اداره‌ی دولت - شهر» استفاده شده است و از نظر لغوی به معنای سکانداری کشتی است. این مفهوم در دوره‌ی مدرن در قالب همین واژه در حدود ۲۰۰۰ سال پس از افلاطون در آثار آمپر، دانشمند و فیلسوف فرانسوی با عنوان «علم حاکمیت مدنی» (1843) تعریف شد و پس از او ترنتوفسکی (1843) از آن با عنوان «هنر چگونگی حکومت بر یک ملت» یاد کرد.

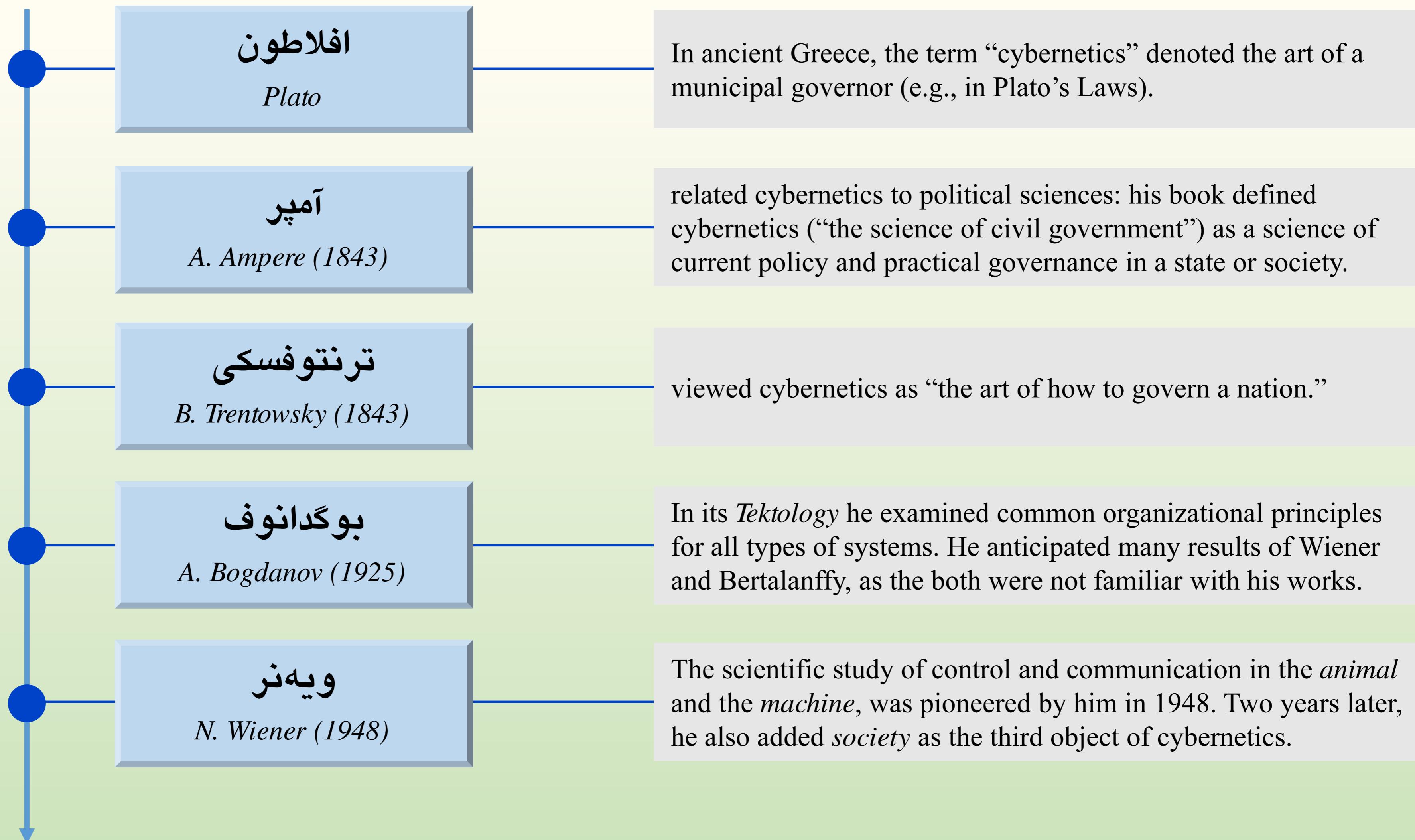

اتیمولوژی «سایبرنیکس»

ETYMOLOGY OF “CYBERNETICS”

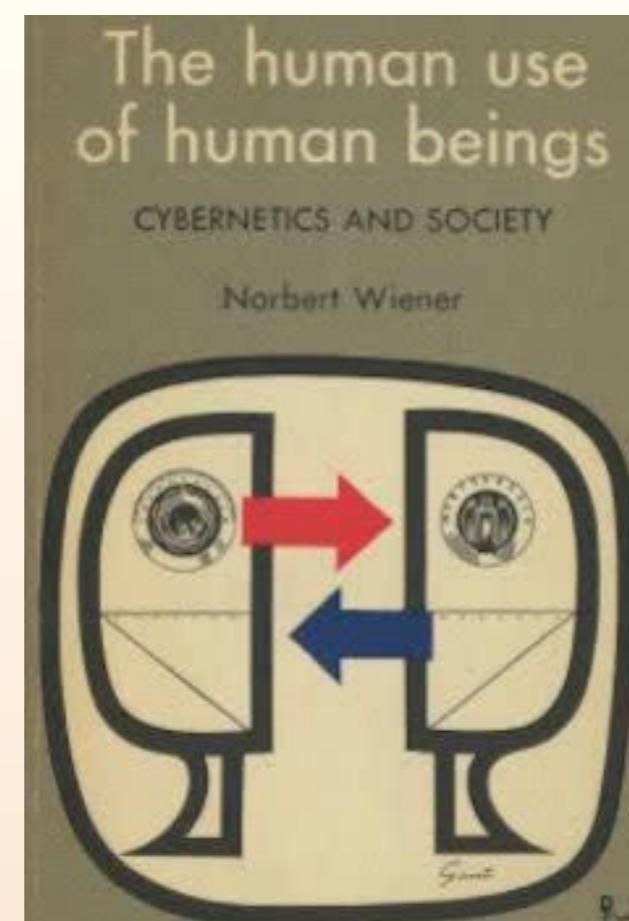
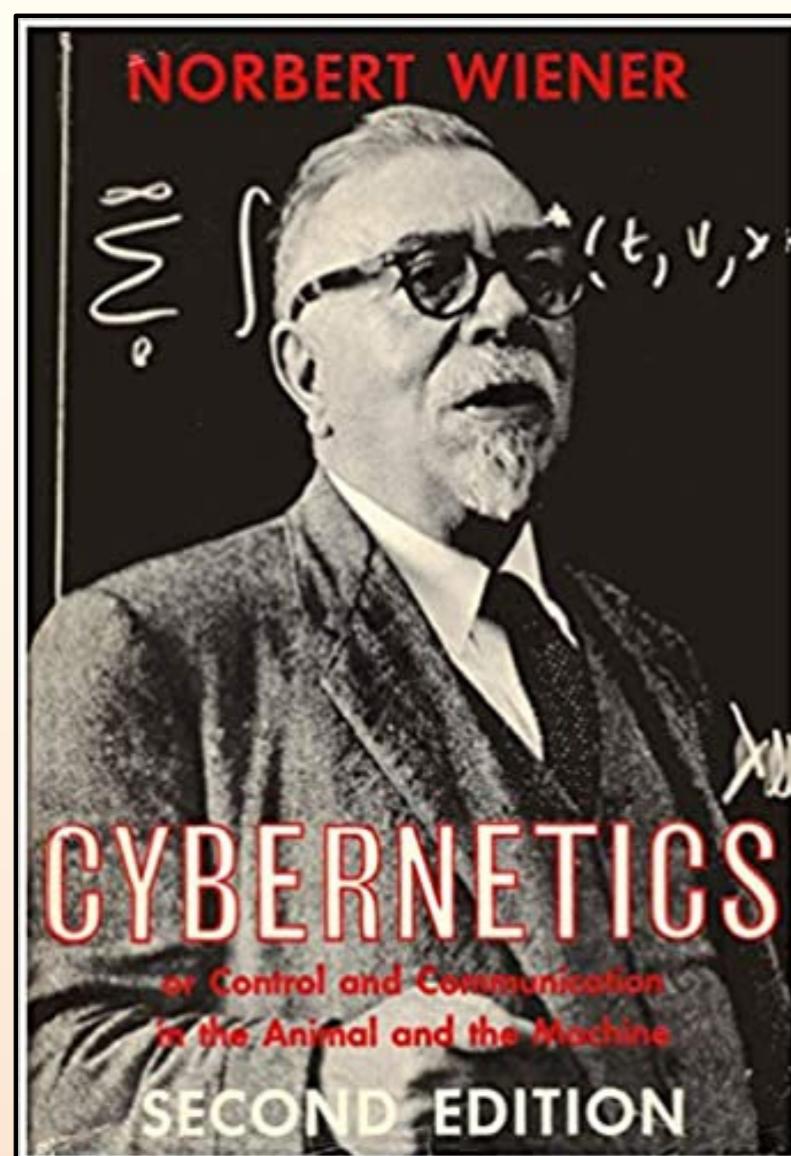

پایه گذاران دانش سایبرنیک در سیر تاریخی

دانش سایبرنیک

CYBERNETICS

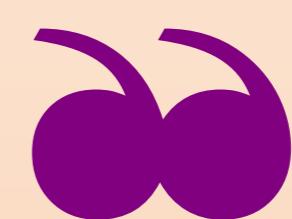
سایبرنیک

برای تشکیل حکومت جهانی

پس از گذشت حدود یک سده از تعریف آمپر، نوربرت وینر مفهوم سایبرنیک را به عنوان دانش ارتباطات و کنترل در حیوان‌ها و ماشین‌ها تعریف کرد (1948). وینر با نگاه فنی و رویکردی عملگرایانه، زمینه‌های لازم برای شکل‌گیری یک حکومت جهانی را در قالب این علم جستجو کرد.

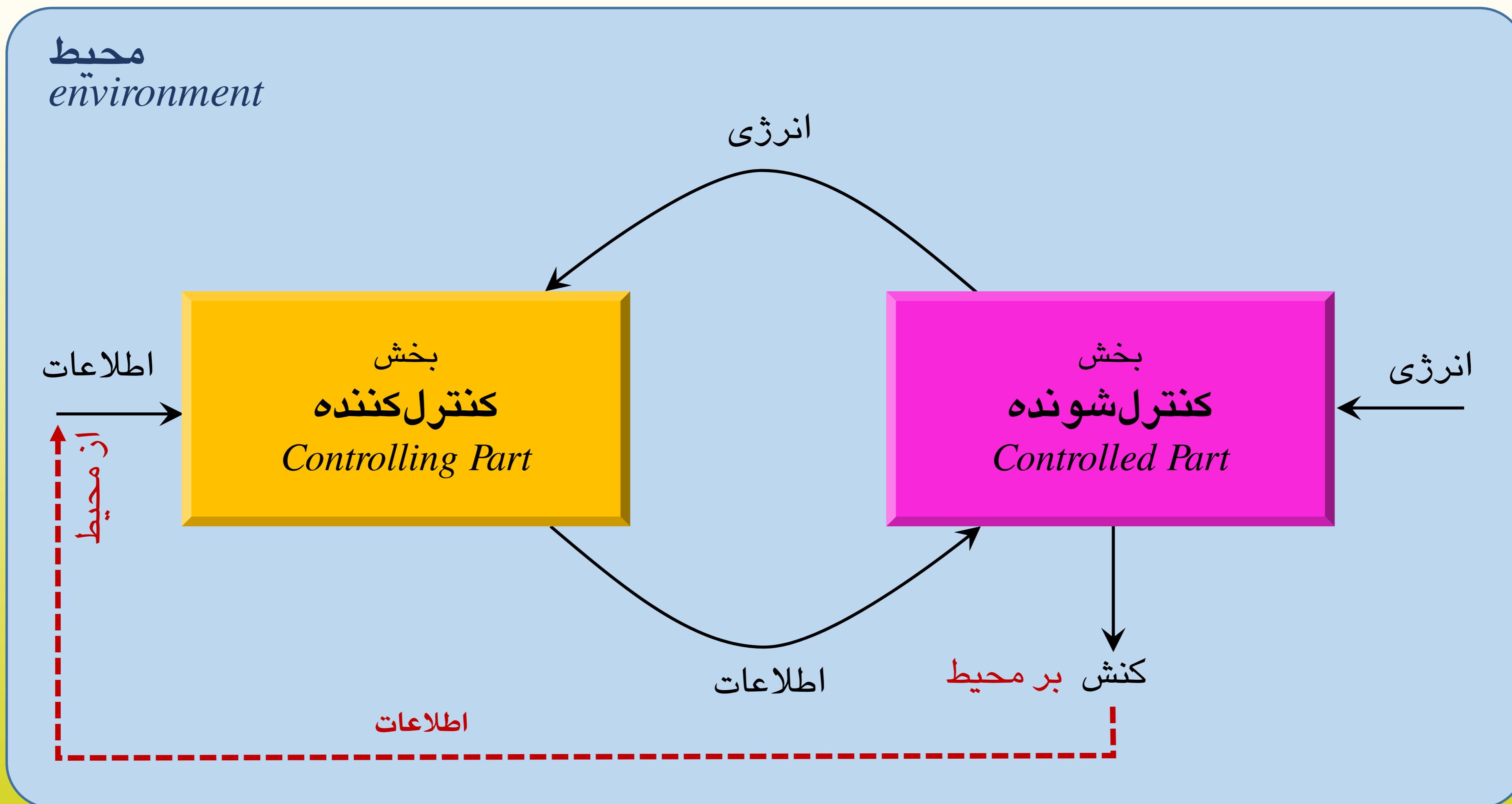
وی در کتاب معروف خود (استفاده‌ی بشری از بشر: سایبرنیک و جامعه؛ چنین عنوان می‌کند: 1954)

در گروه‌های انسانی بدوى، مشکلات موجود در تراکسیلیدن زبان، اندازه و وسعت هر جامعه‌ای را برای همزیستی مؤثر محدود می‌کرده است، و هزارها سال همین مشکلات مانع از آن بودند که اندازه‌ی مطلوب یک ملت از حدود چند میلیون نفر، یا حتی کمتر تجاوز کند... با استفاده از هوایپما و رادیو می‌توان احکام فرمانروایان را به اقصی نقاط دنیا رساند و بدین ترتیب ملاحظه می‌شود که بسیاری از عوامل پیشین که از ایجاد یک حکومت جهانی جلوگیری می‌کردند از میان برداشته شده‌اند. حتی می‌توان گفت که ارتباطات نوین ... **تشکیل حکومت جهانی** را اجتناب ناپذیر کرده است.

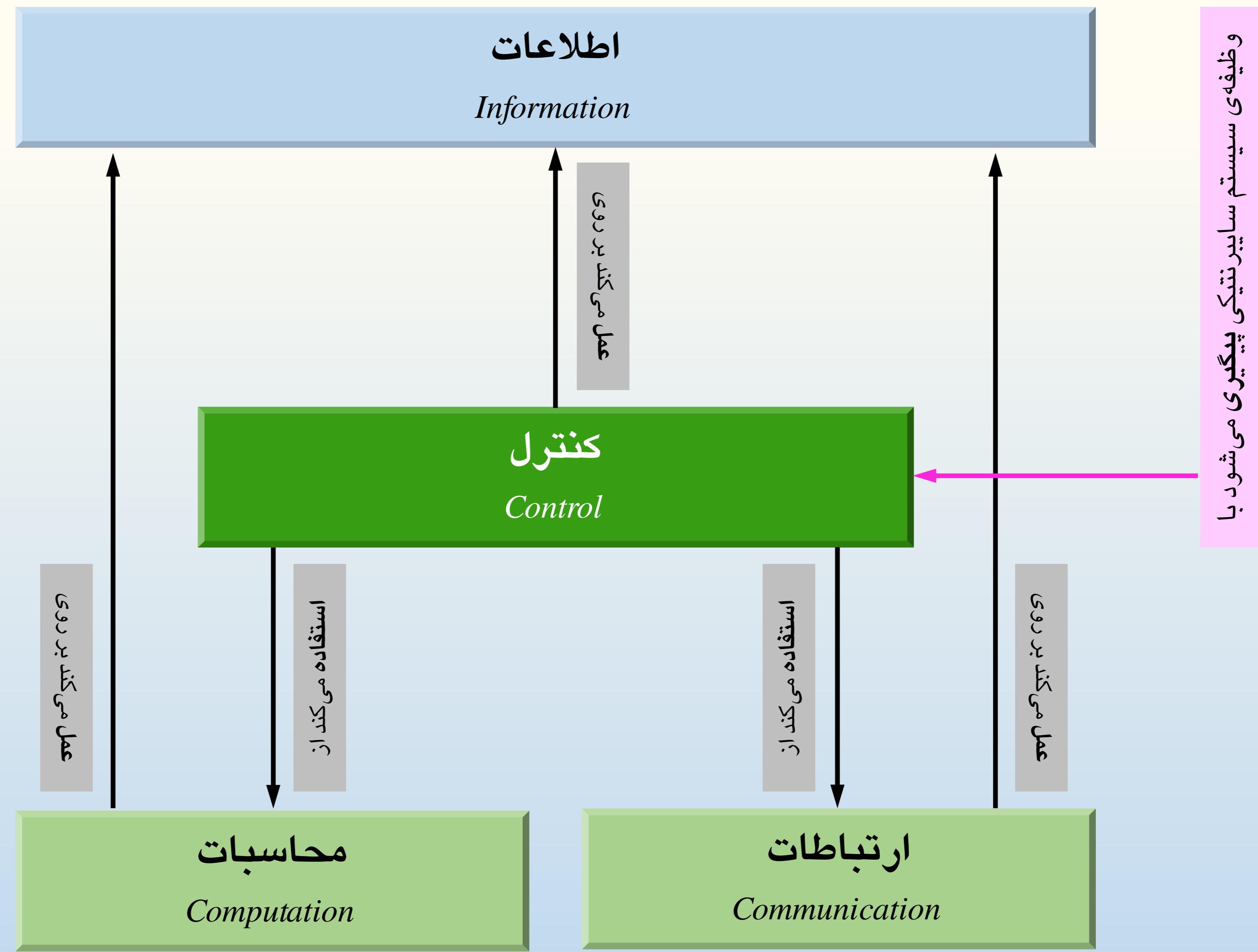
سیستم سایبرنئیکی

گردش اطلاعات / مدار اطلاعاتی در سیستم سایبرنئیکی

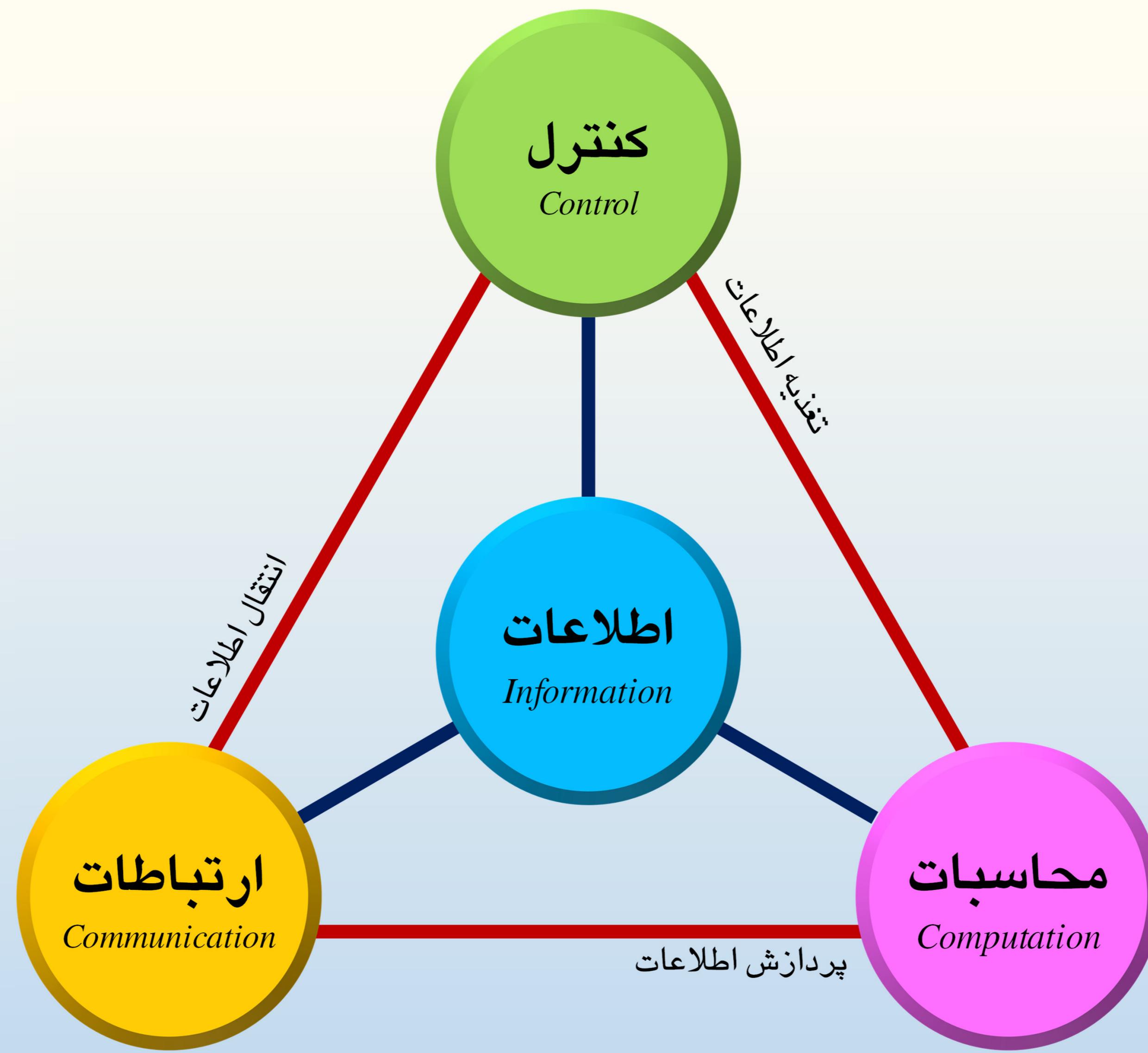
ارکان سایبرنیتیک

نسبت ارکان

سیستم سایبرنیکی

ارکان سایبرنیک

مؤلفه‌های زیرساختی فضای سایبر

ارکان ماشینی - ارکان انسانی

چاره‌ی مرکب

مؤلفه‌های سازنده فضای سایبر

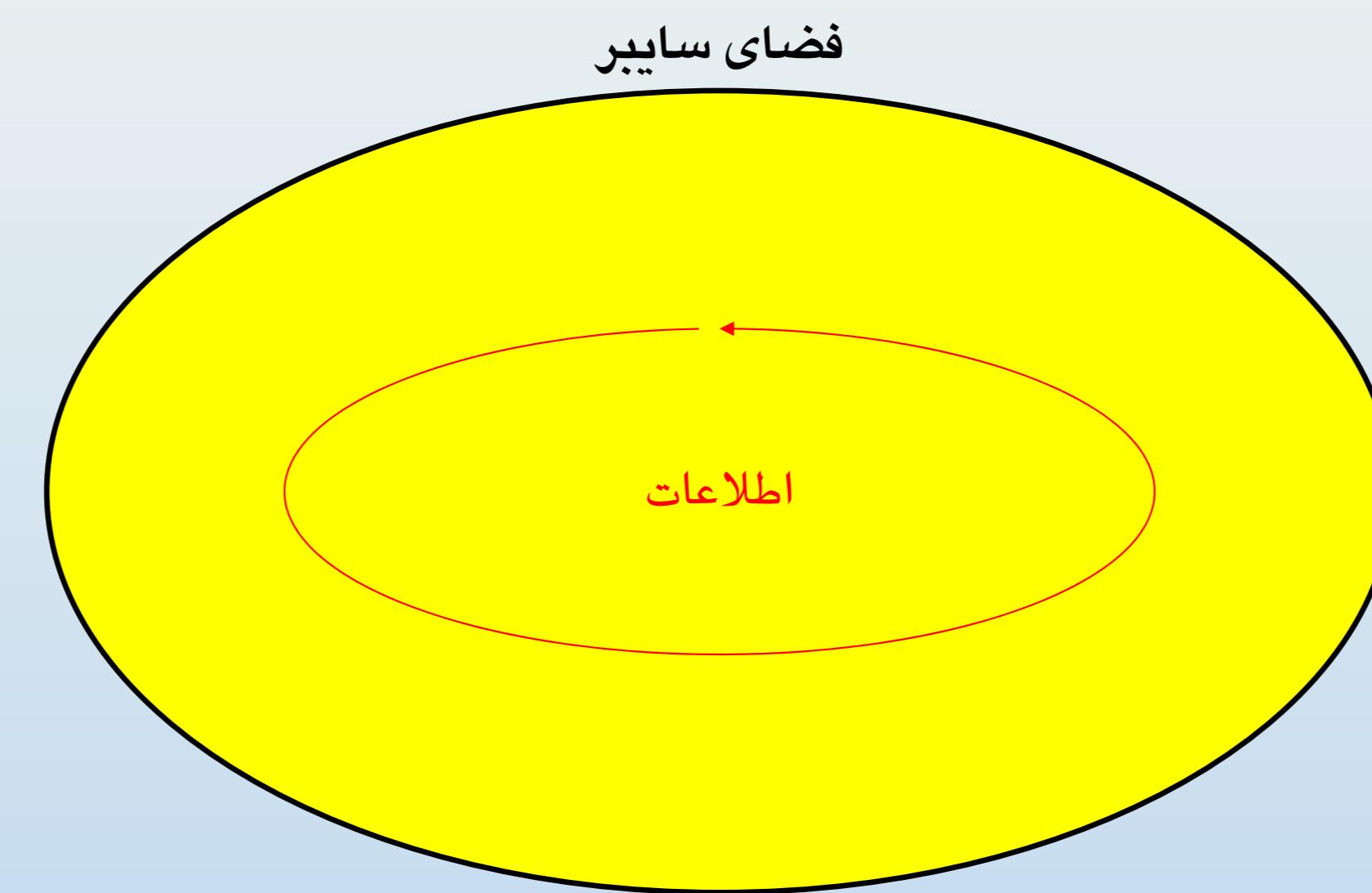
	محاسبات	ارتباطات	کنترل	اطلاعات	چیست؟
چرا؟	پردازش اطلاعات	انتقال اطلاعات	تغذیه‌ی اطلاعات	داده‌های ساختمند	
چگونه؟	تبدیل اطلاعات	به اشتراک گذاری اطلاعات	جلوگیری از انحراف سیستم	آگاهی	
چه‌گاه؟	ورودی/خروجی	ارسال/دریافت	فرمان/فیدبک	متنوع	
چه‌جا؟	هنگام لزوم	هنگام لزوم	همیشه	همیشه	
چه‌کس؟	پردازنده	کانال / رسانه	سیستم / محیط	همه‌جا	
	توسط کامپیوتر برای کاربر	توسط فرستنده برای گیرنده	توسط کنترل‌کننده برای کنترل‌شونده	همه	

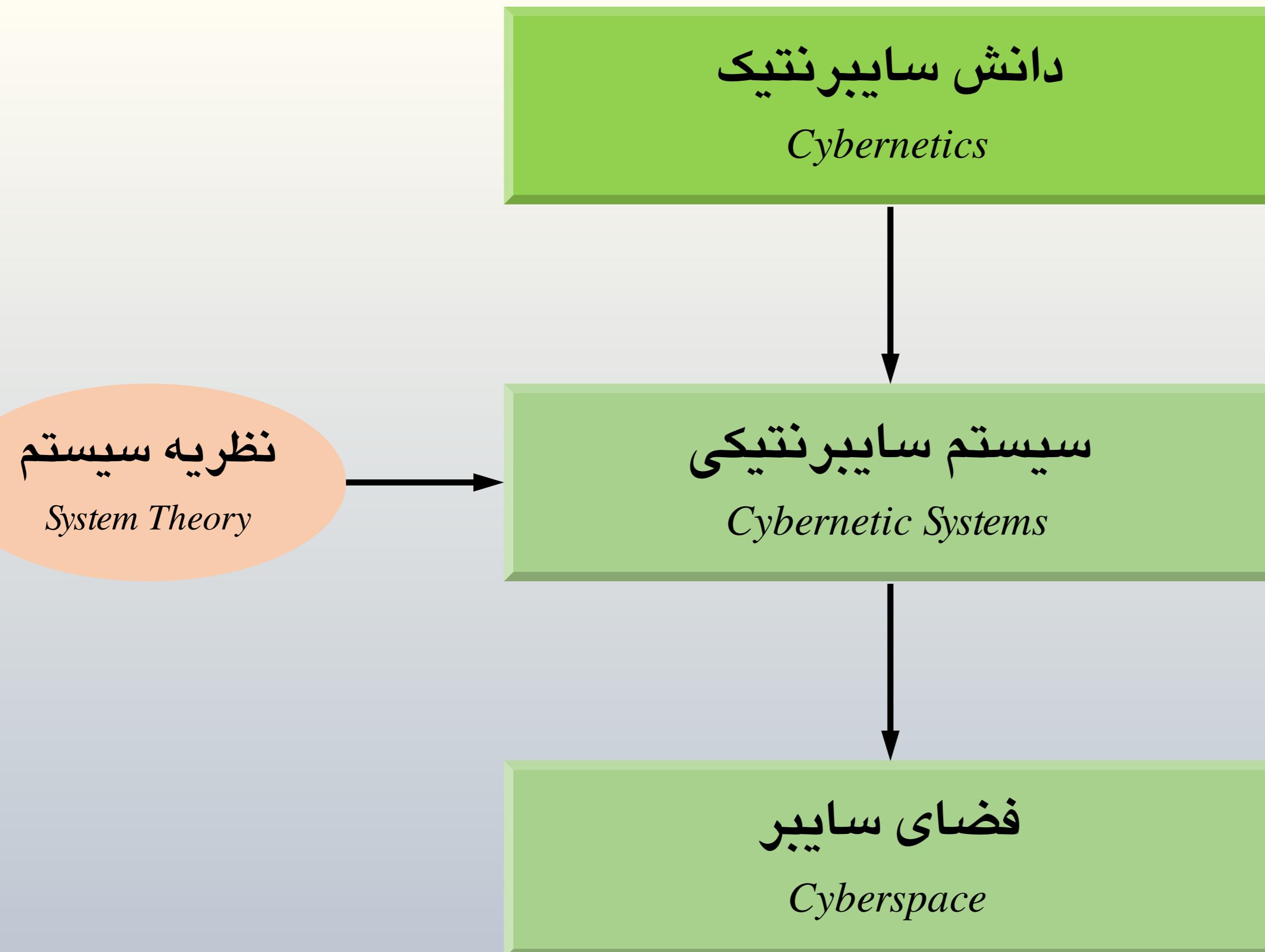
فضای سایبر

فضای کنترل = فضای تغذیه‌ی هدفمند اطلاعات

فضای سایبر
Cyberspace

نسبت دانش سایبرنیک و سیستم‌های سایبرنیکی با فضای سایبر

طبقه‌بندی دانش‌های سایبر

بر اساس «برای سایبر» / «از طریق سایبر»

سایبر-X *Cyber-X*

هدف:
از طریق سلطه (سایبر)

Cyber-X

Cyber-economics
Cyber-sociology
Cyber-biology
Cyber-technology
...

X-سایبرنیک *X-cybernetics*

هدف: سلطه
از طریق X / بر X

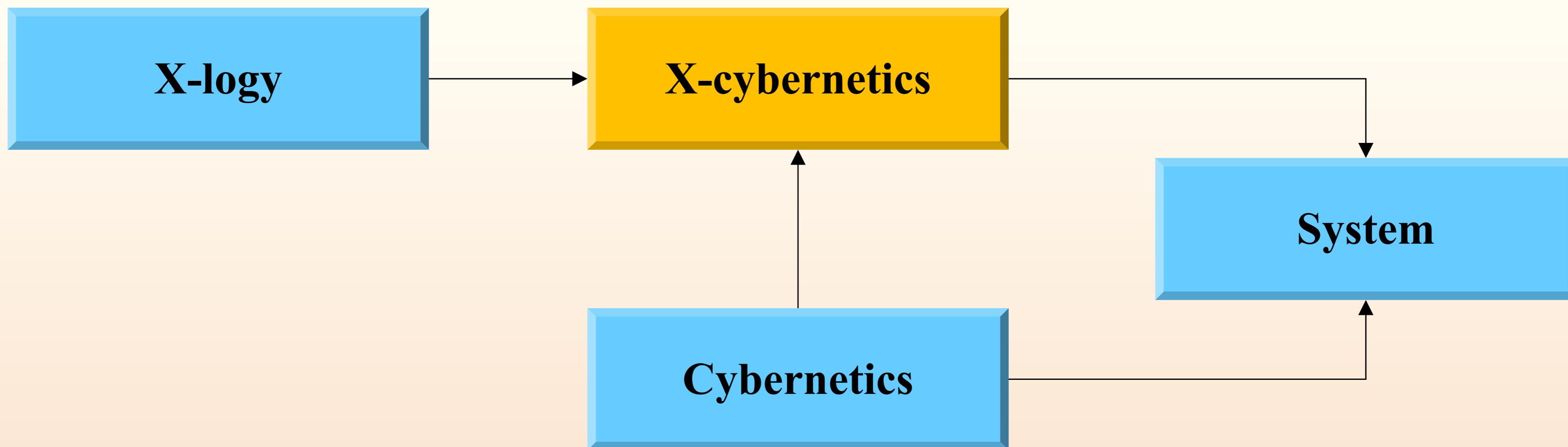
X-cybernetics

Econo-cybernetics
Socio-cybernetics
Bio-cybernetics
Techno-cybernetics
...

ساختار سیستم‌سازی

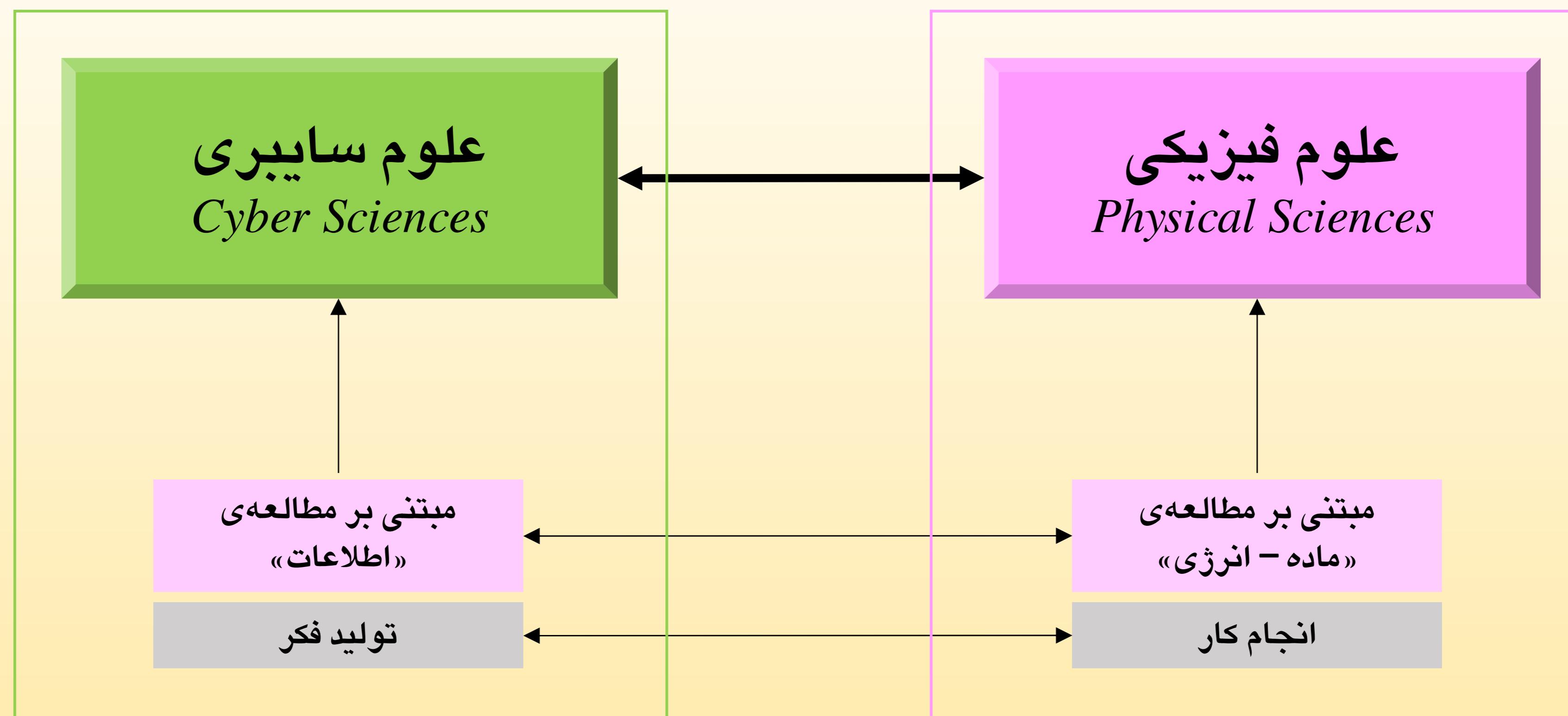
بر اساس سایبرنیک کاربردی

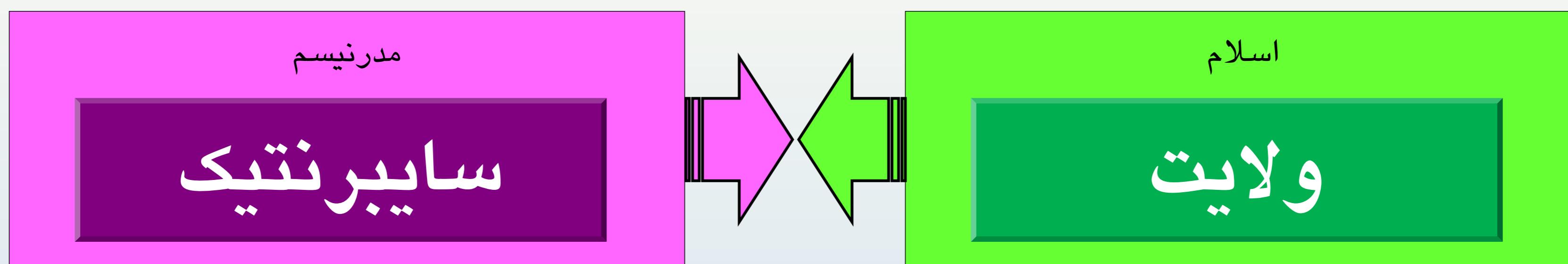
در دانش سایبرنیک، سازوکار سلطه بر یک پدیده یا سلطه از طریق یک پدیده مورد بحث واقع می‌شود. این سلطه با استفاده از روش «کنترل» تحقق پیدا می‌کند. در هر یک از شاخه‌های دانش سایبرنیک بر روی یک پدیده‌ی خاص X تمرکز می‌کنیم و چگونگی سلطه بر X یا سلطه بر چیز دیگری از طریق X را مورد بررسی قرار می‌دهیم. اگر X کنترل‌پذیر باشد، در این صورت امکان سلطه بر آن / از طریق آن فراهم می‌شود. برای این منظور نیاز داریم که منطق حاکم بر X را بشناسیم. این دانش X-logoy نام دارد. با شناخت X می‌توانیم سازوکارهای تحقق سلطه روی آن / از طریق آن (کنترل X) را کشف کنیم که در این صورت به دانش X-cybernetics می‌رسیم. با استفاده از این دانش می‌توانیم برای سلطه بر X، سیستم بسازیم و سیستم نیز برای اجرا در اختیار مدیر و مجری قرار می‌گیرد.

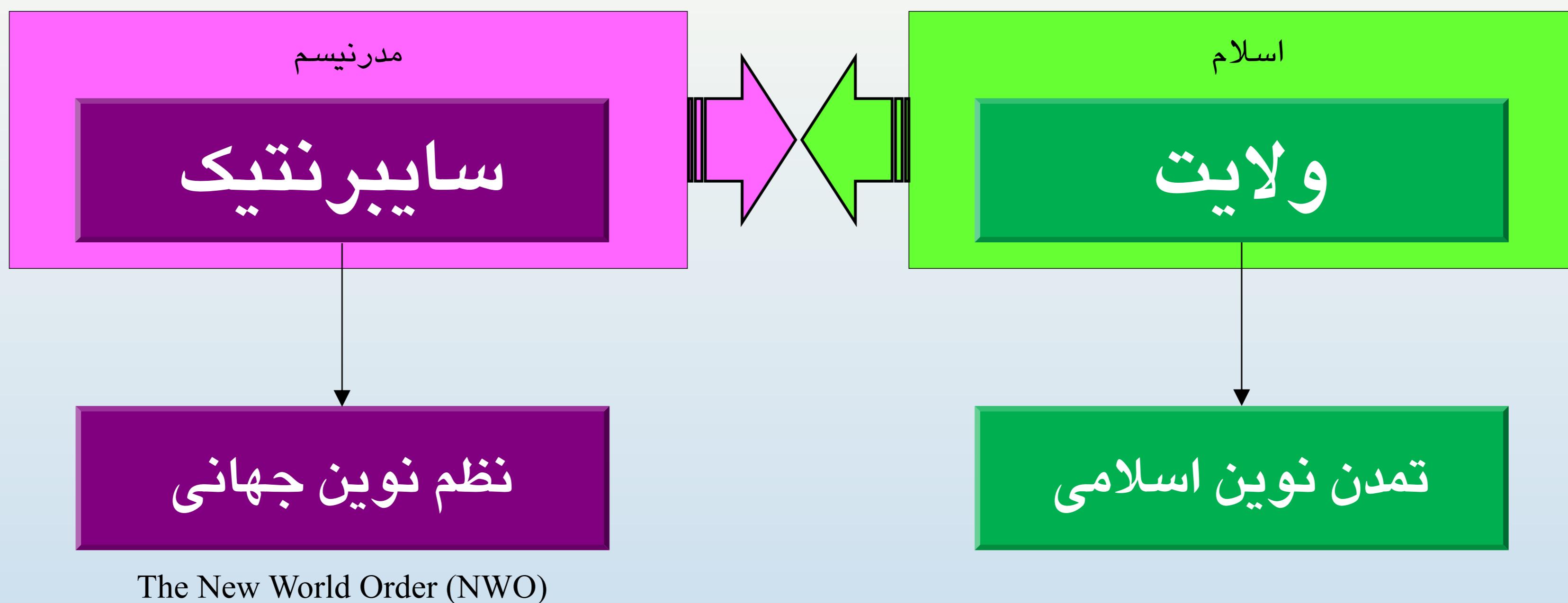
علوم «سایبری» در برابر علوم «فیزیکی»

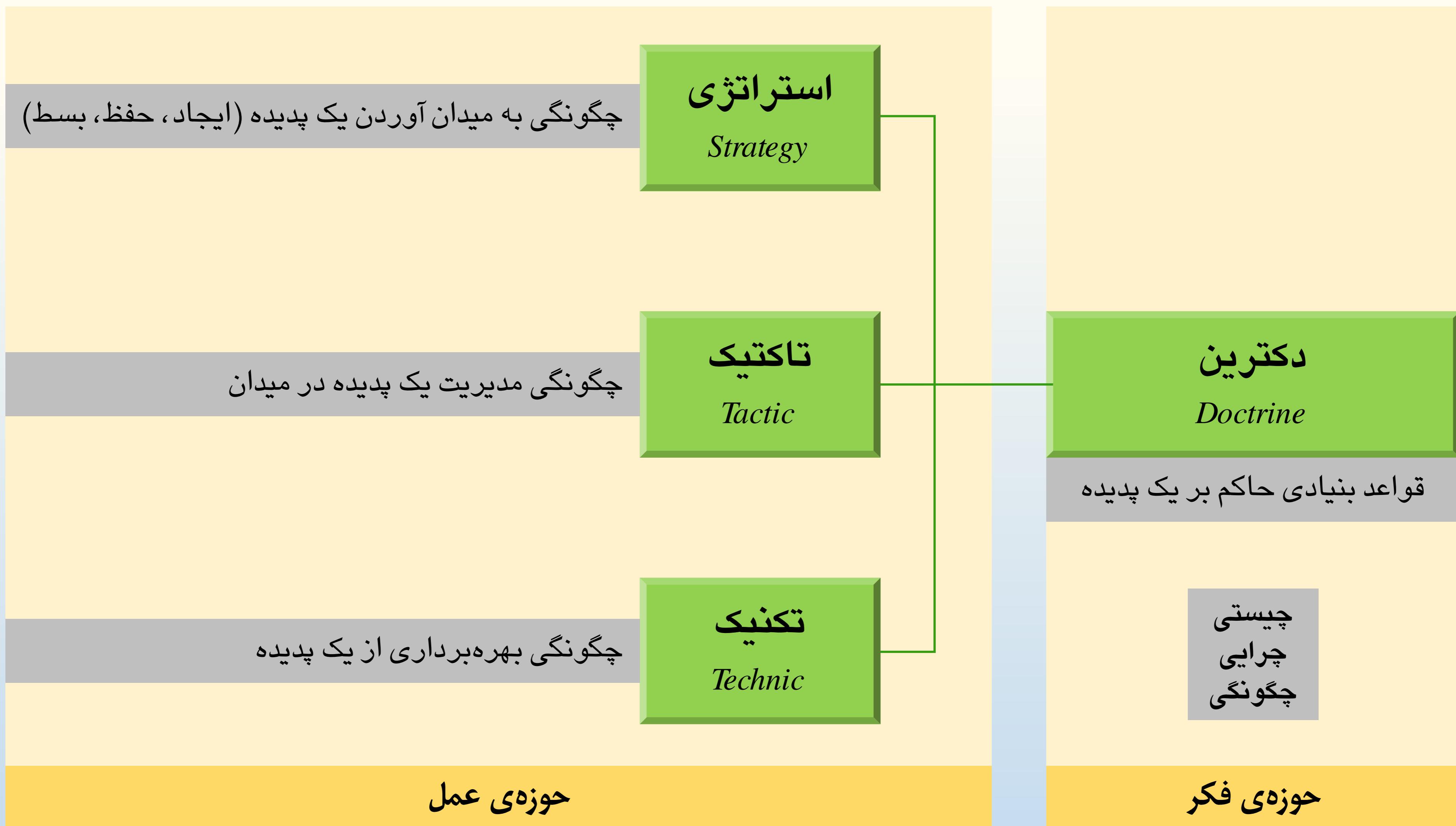
ولایت: جایگزین سایبرنیک در اسلام

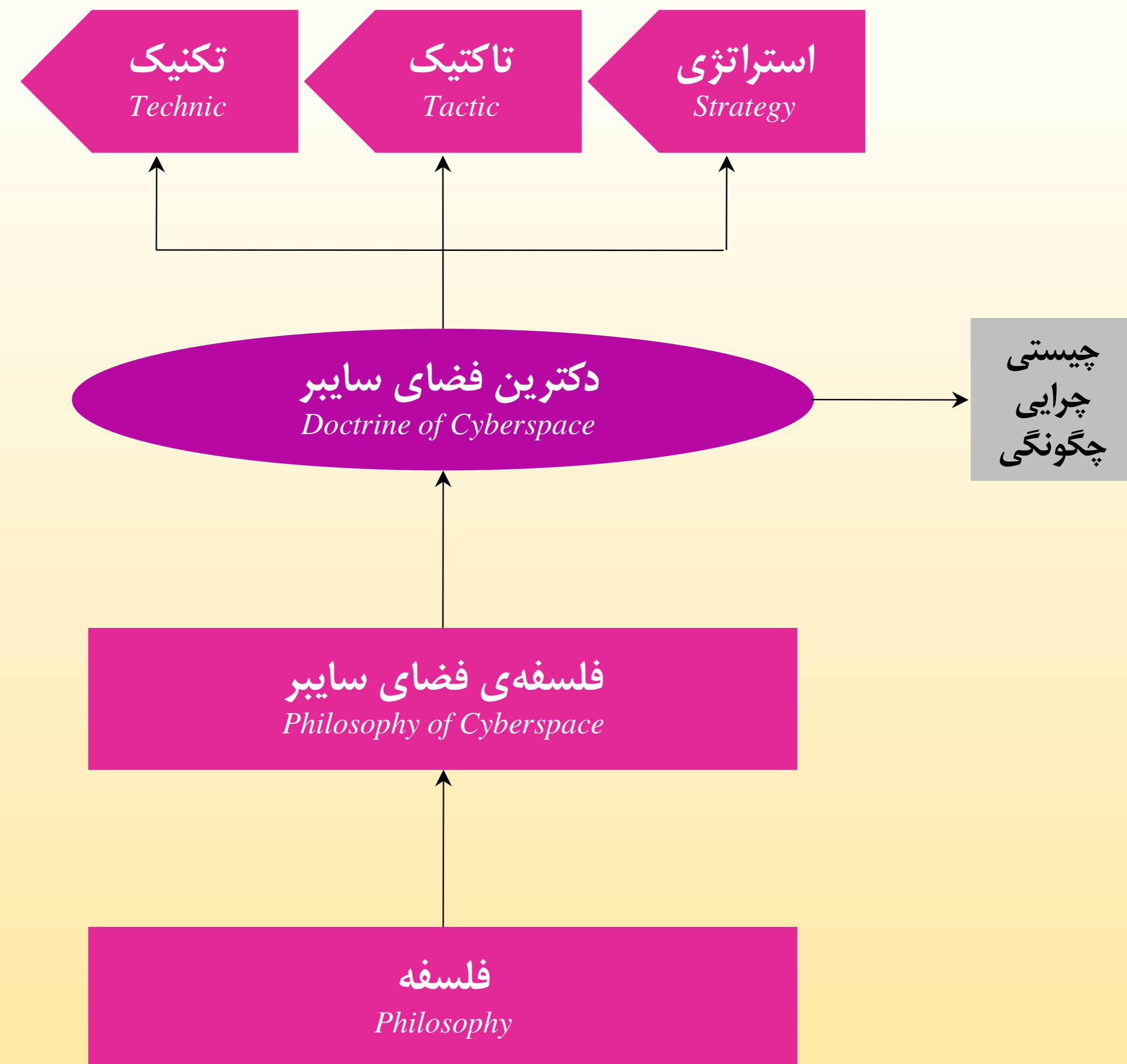
«تمدن نوین اسلامی» در برابر «نظم نوین جهانی»

نسبت دکترین با استراتژی، تاکتیک و تکنیک

دکترین فضای سایبر

سطح تعامل با فضای سایبر

سطح استراتژیکی

Strategical Level

سطح عملیاتی

Operational Level

سطح تاکتیکی

Tactical Level

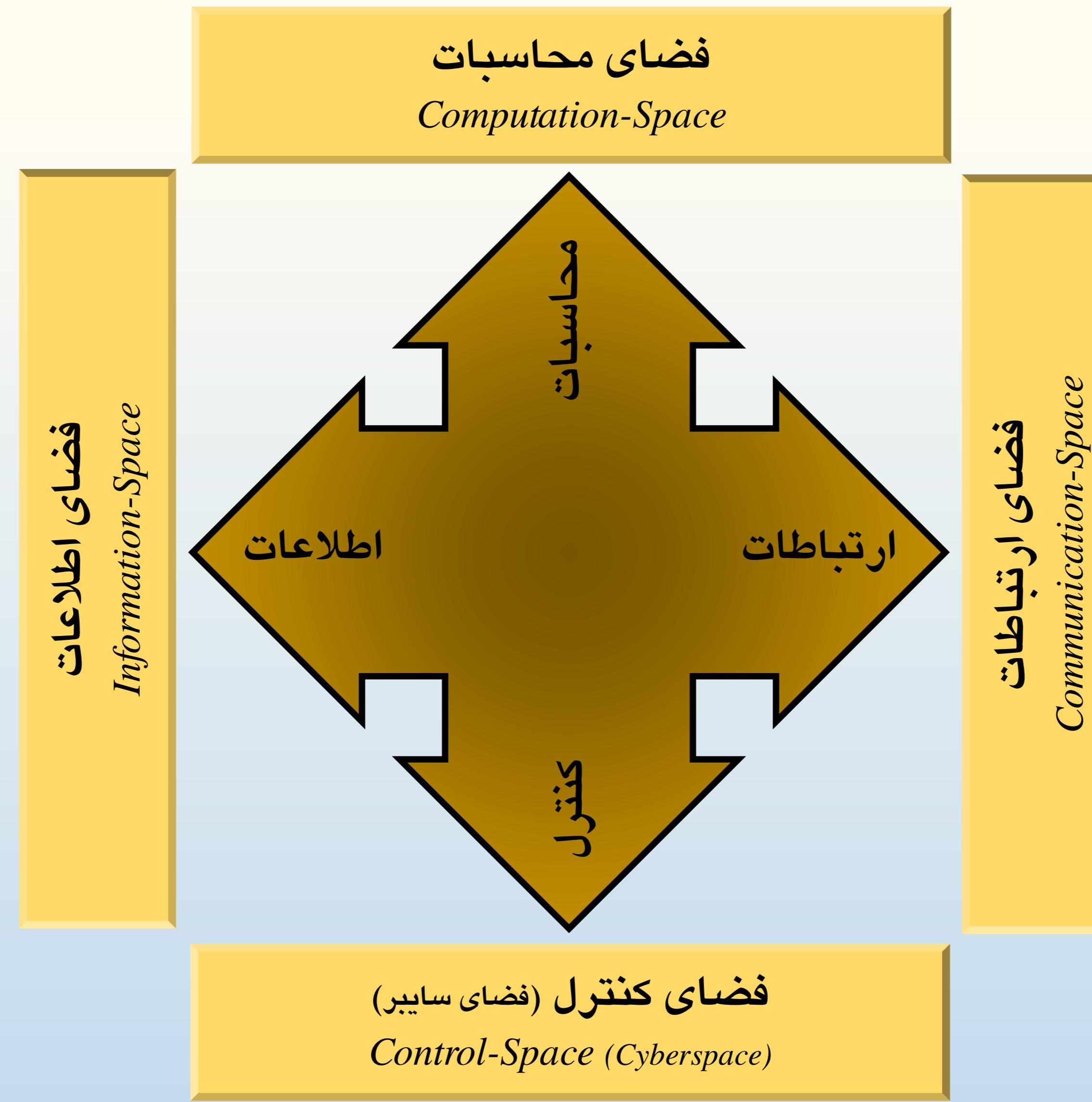
سطح تکنیکی

Technical Level

خط مشی

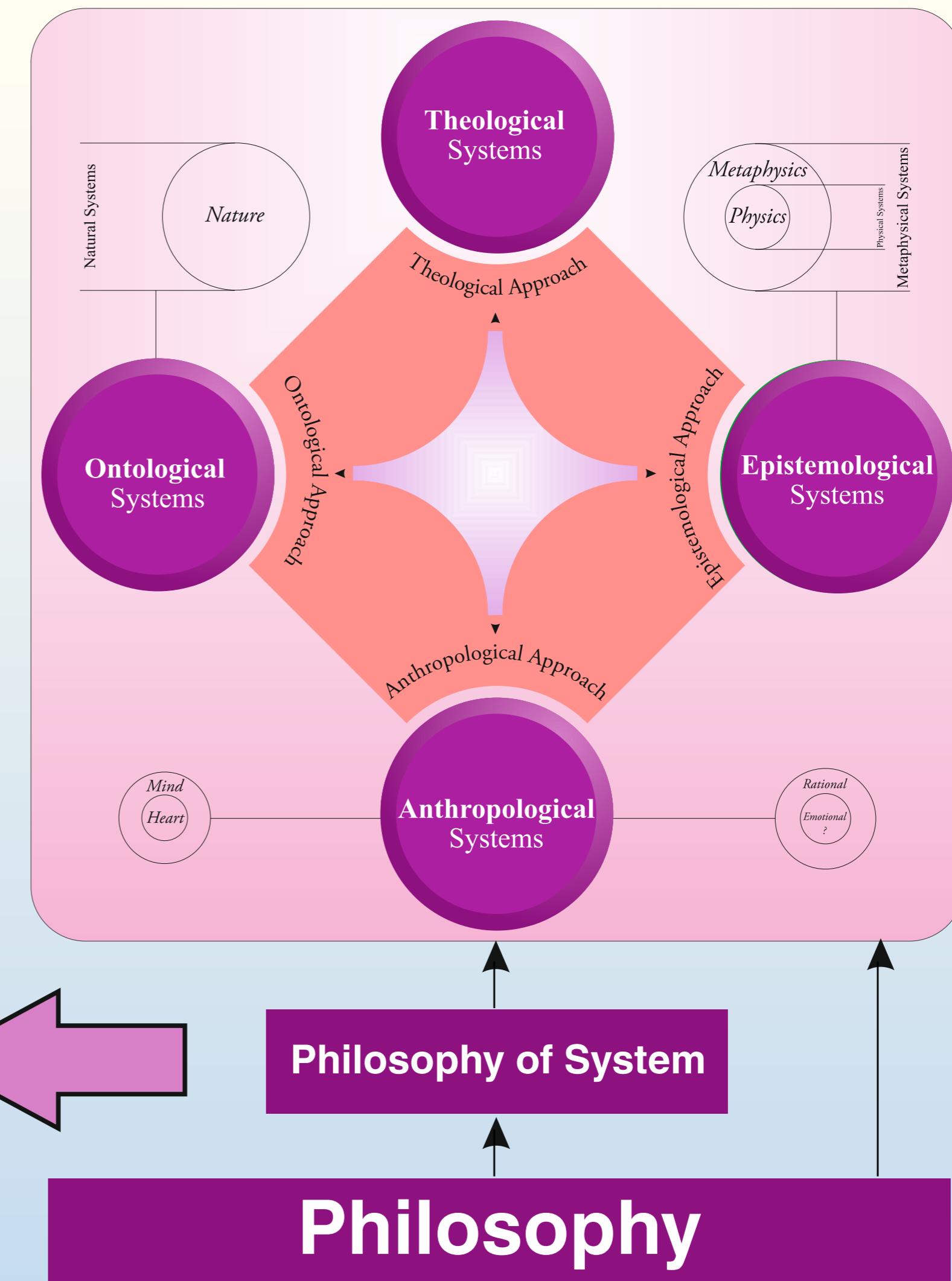
GATEWAY

نظریه‌ی جهانی سیستم‌ها

مدل غربی در برابر مدل بومی

UNIVERSAL SYSTEM THEORY

نسبت‌شناسی مفاهیم

مدل پیشنهادی مطالعه‌ی فضای سایبر

نسبت فضای ویرچوآل با فضای اکچوآل

طیف تدریجی بین دو فضا

رویکردهای اصلی در مدلسازی فضای سایبر

رویکرد دوفضایی

رویکرد امتدادی

فضای
مجازی

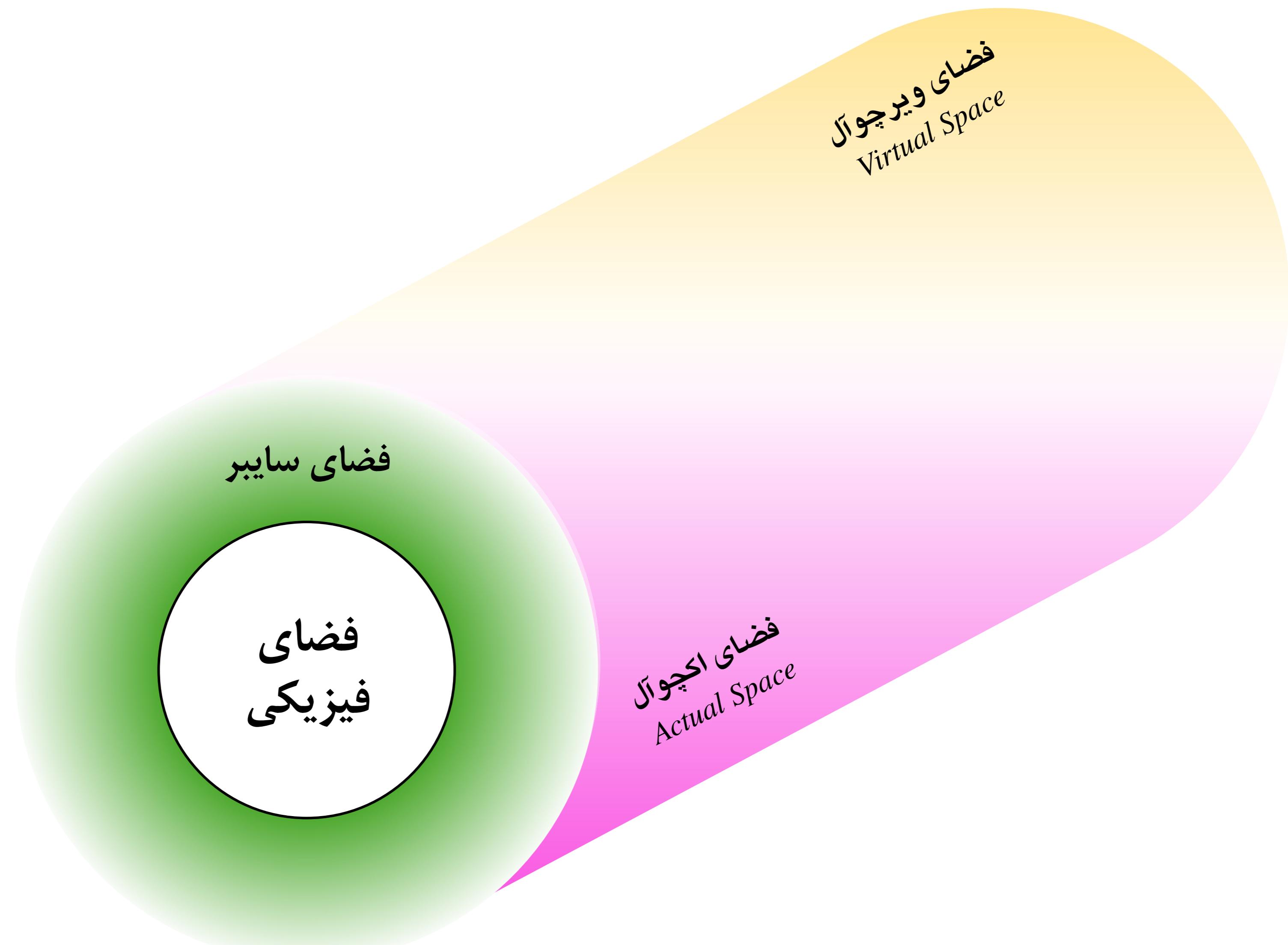
فضای
واقعی

فضای سایبر

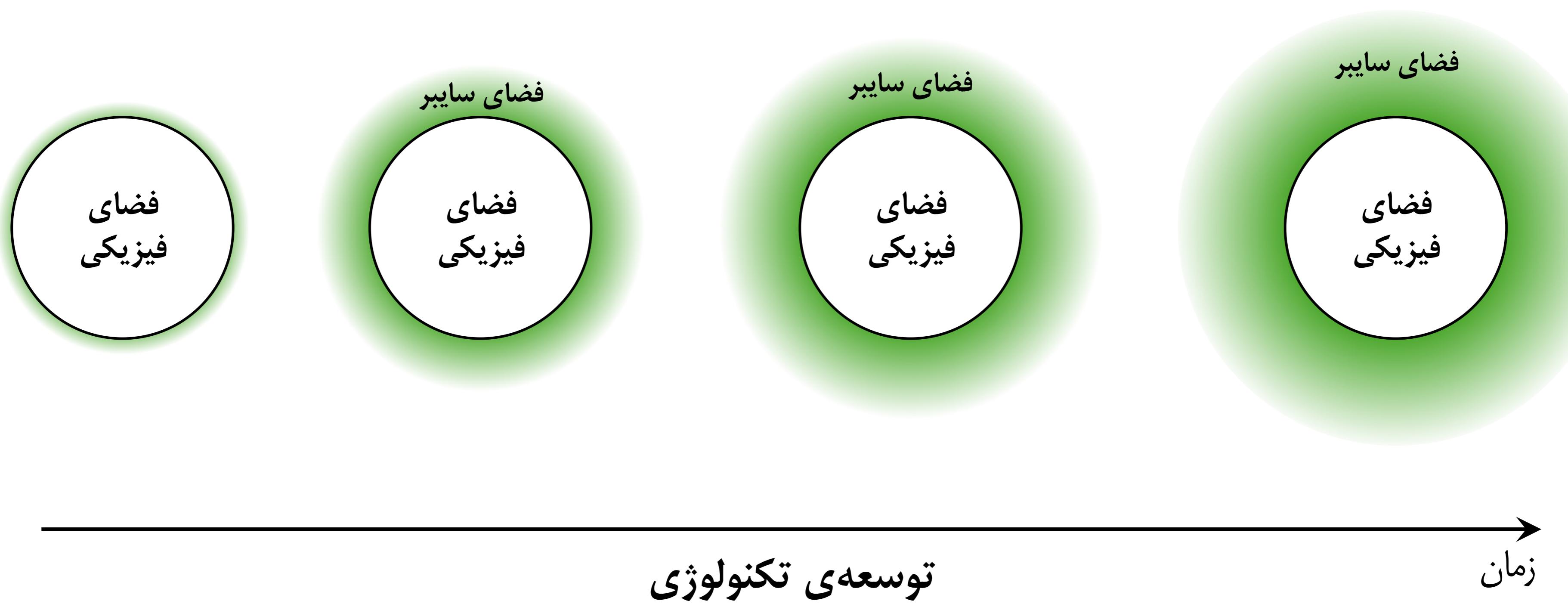
فضای
فیزیکی

مدل امتدادی فضای سایبر

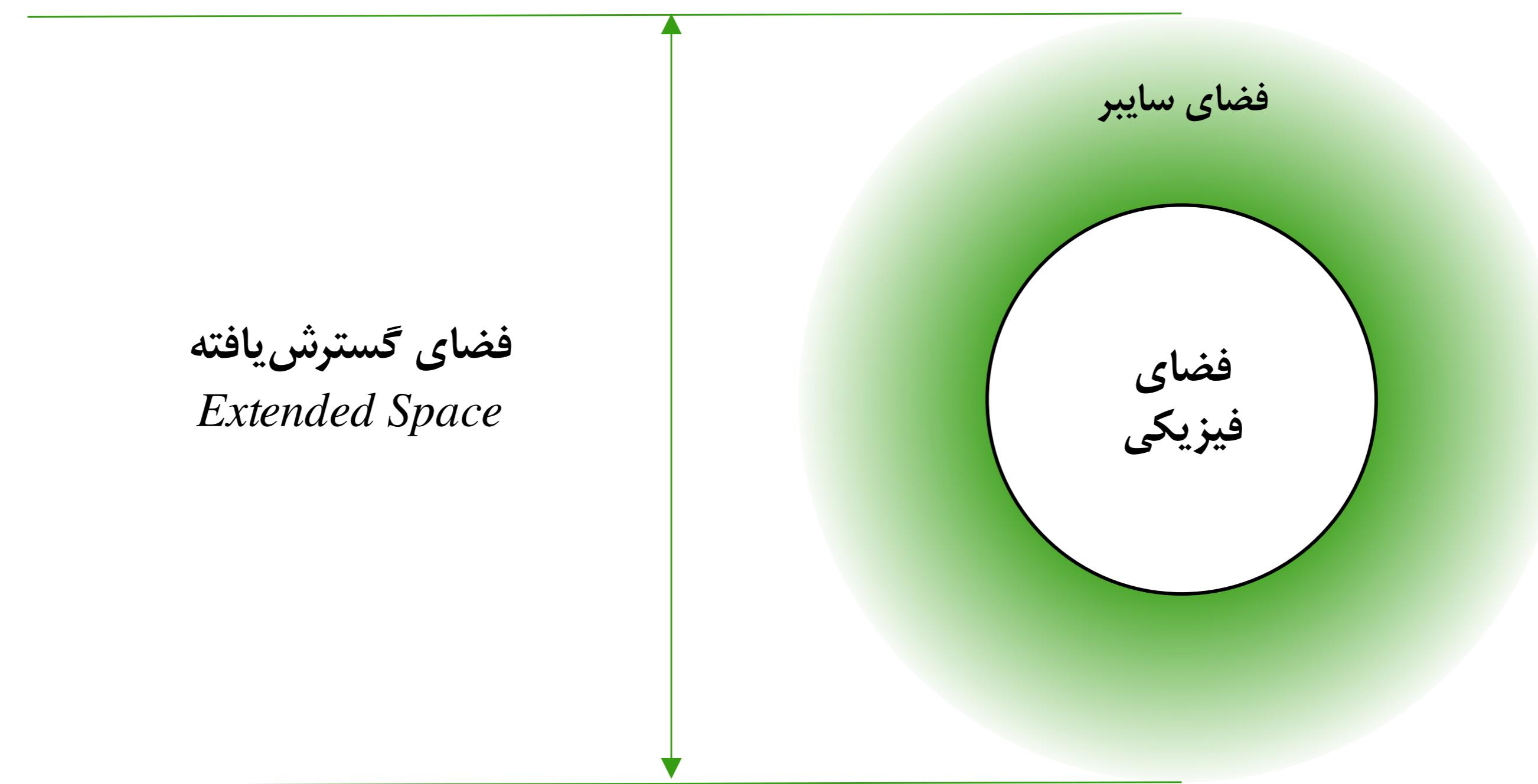

گسترش فضای سایبر در امتداد زمان با توسعهٔ تکنولوژی

فضای گسترش‌یافته

(روی کرد امتدادی)

ساختارهای اجتماعی در نسبت با فضای ویرچوآل و فضای اکچوآل

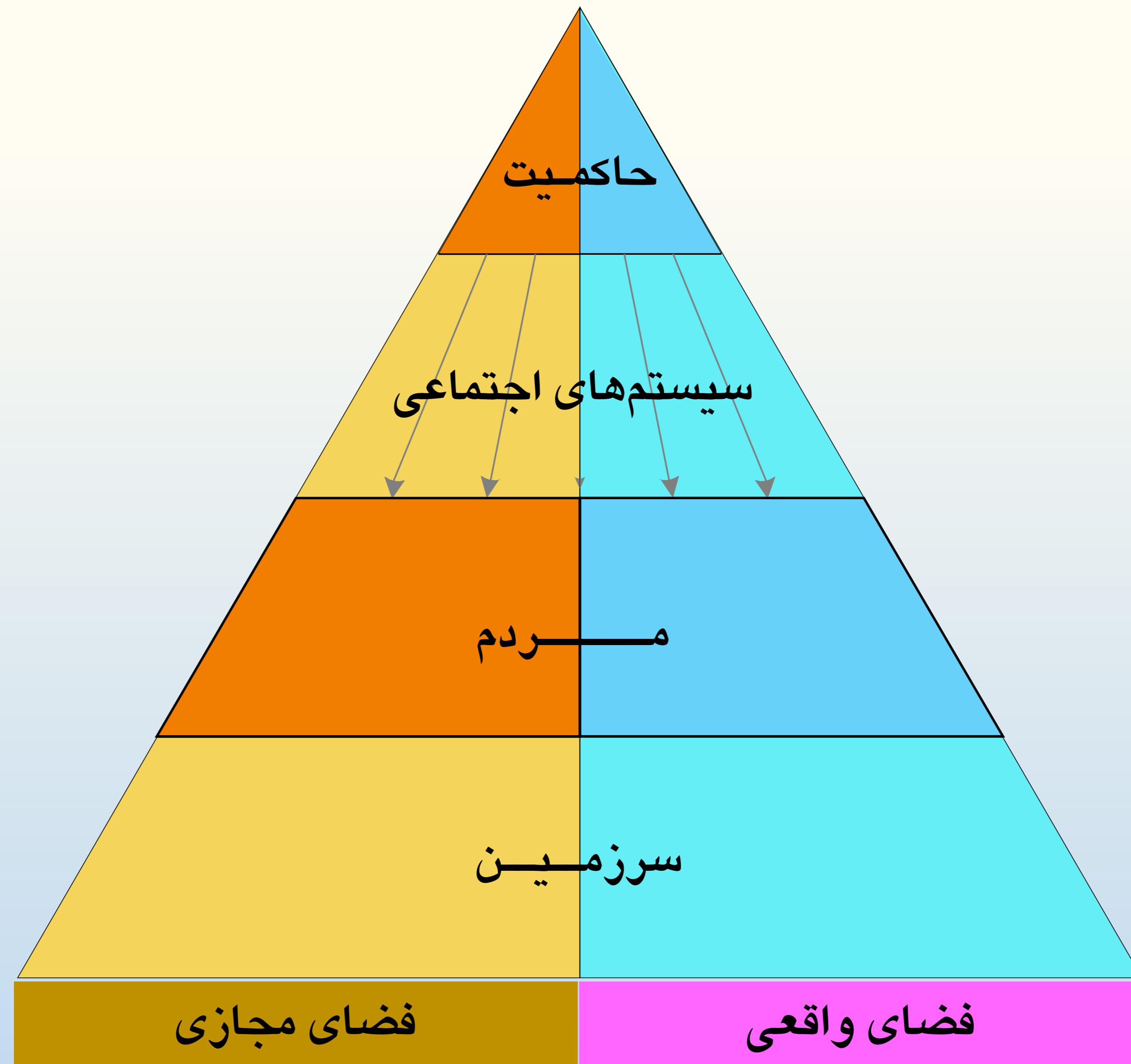
فضای ویرچوآل

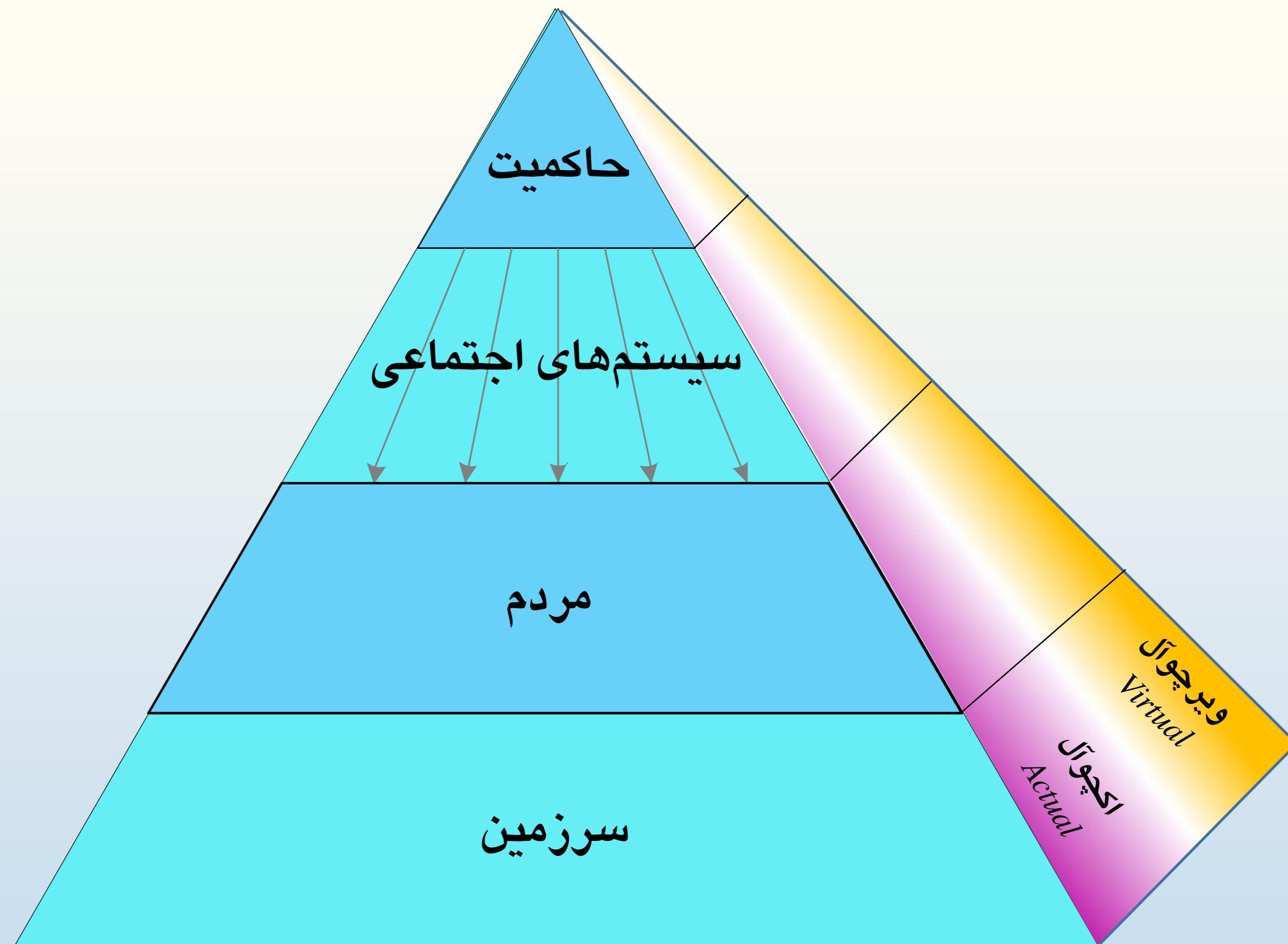
فضای اکچوآل

هرم جامعه‌ی دوفضایی

هرم جامعه‌ی امتدادی

فضای سایبر و قدرت

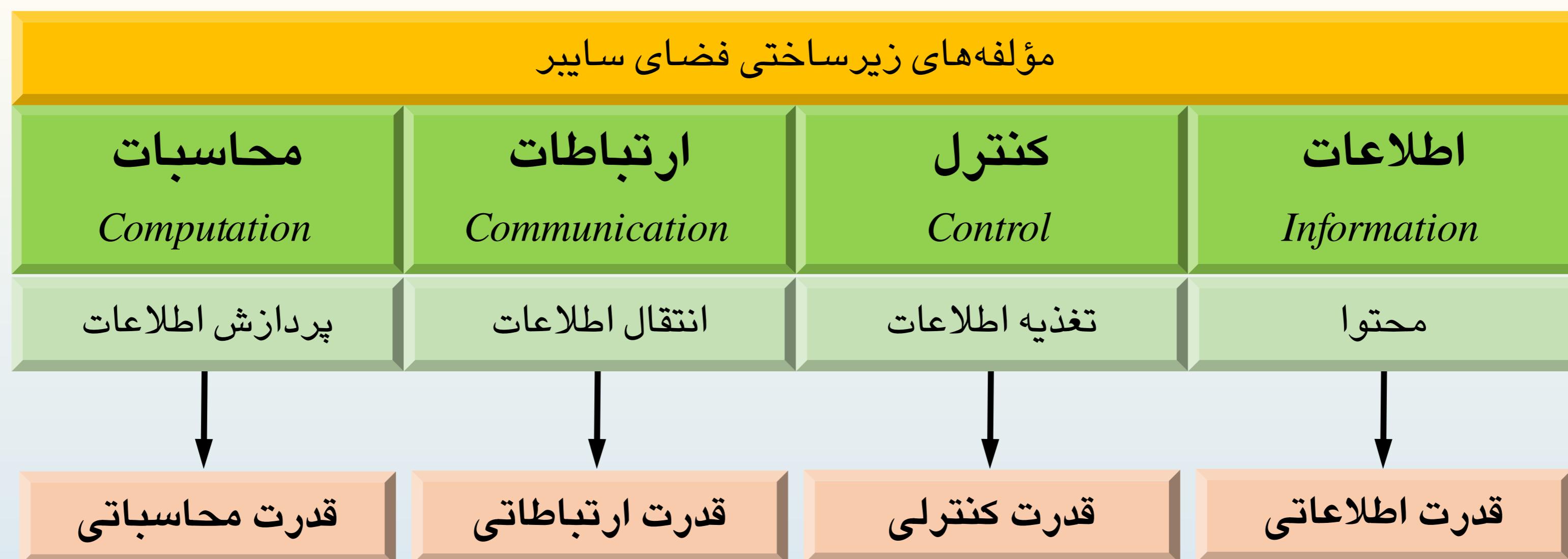

قدرت از منظر صلابت

طیف‌شناسی قدرت

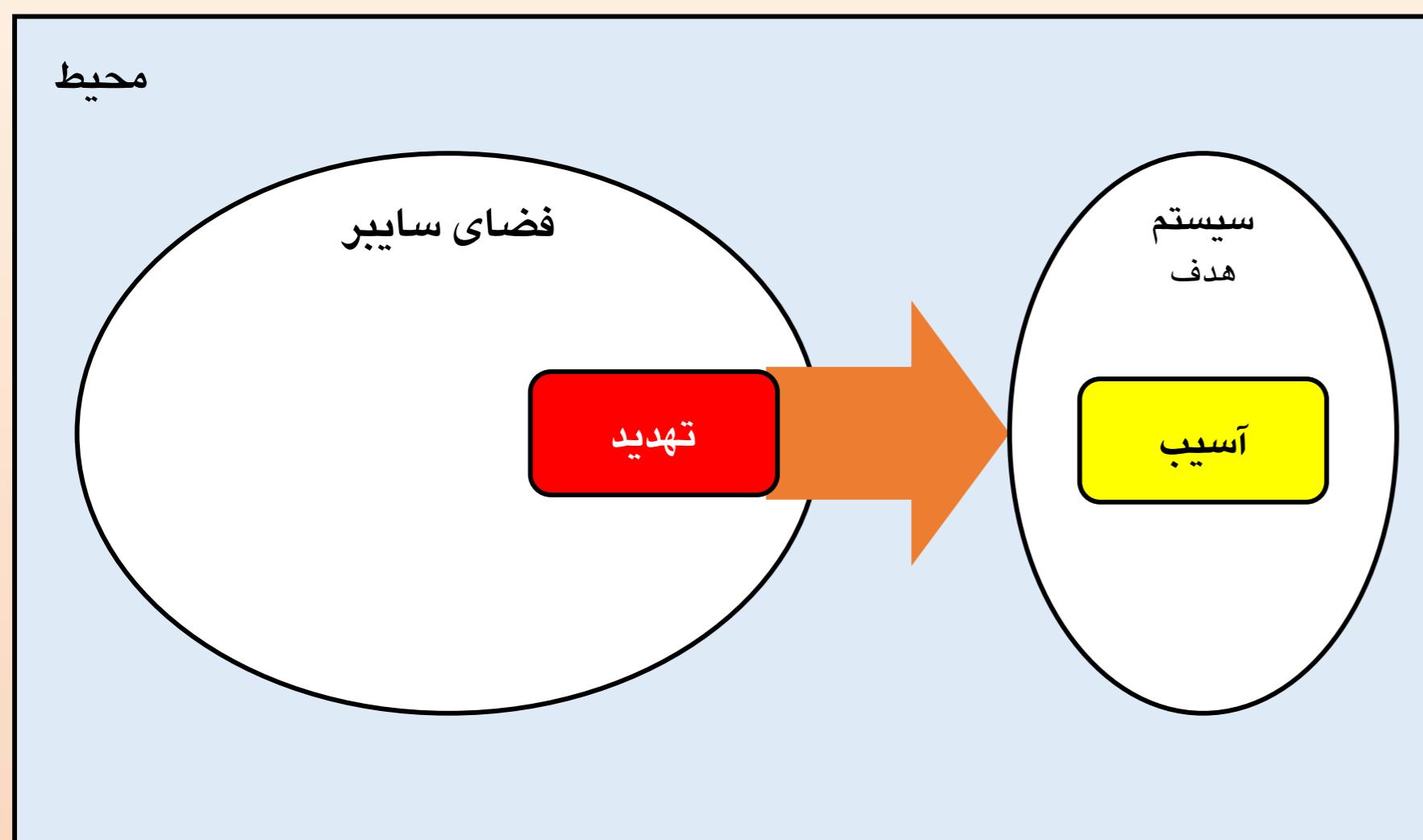
قدرت تولید شده از زیرساخت

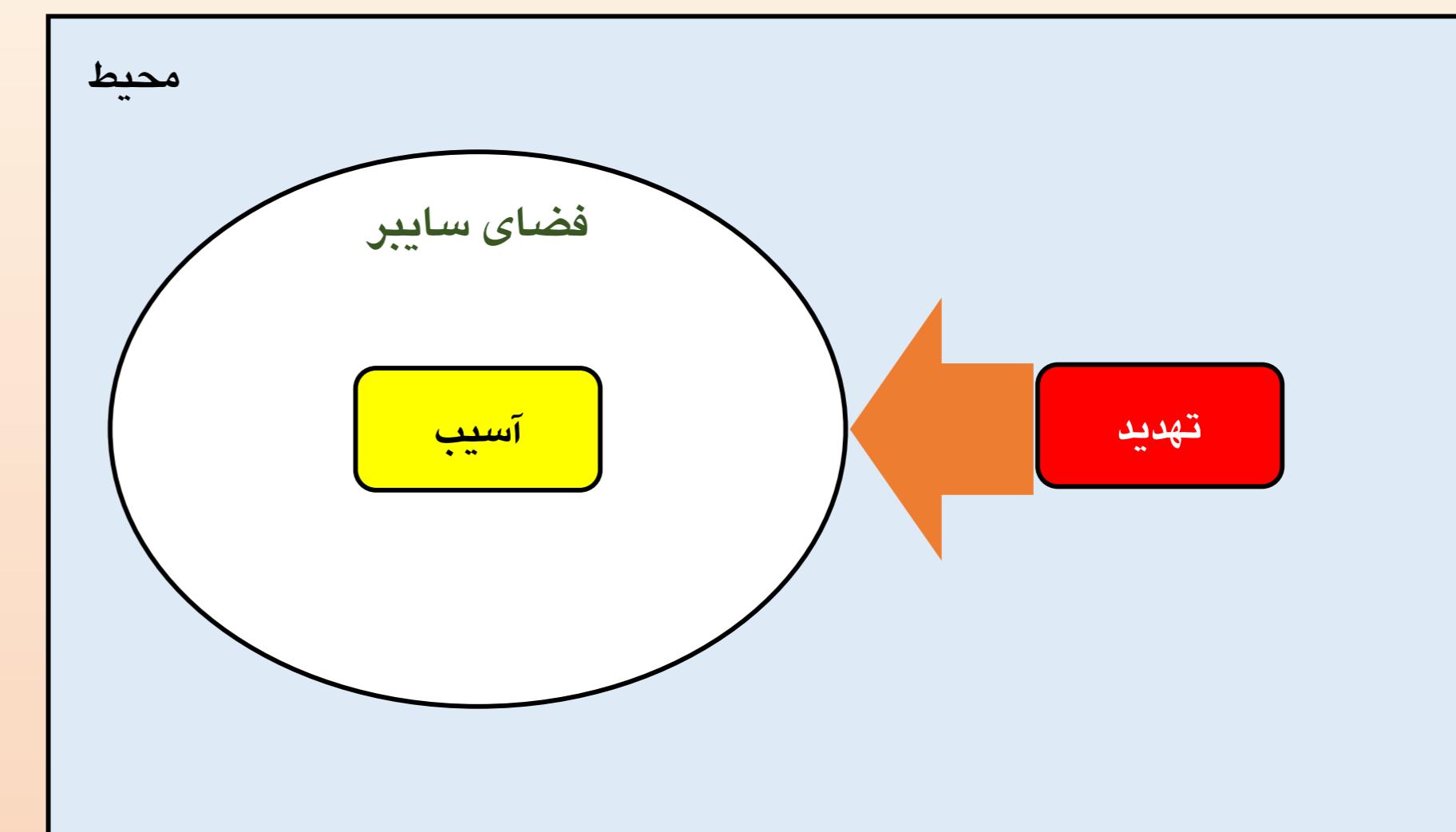
فضای سایبر و امنیت

امنیت حاصل از توازن میان آسیب و تهدید است.

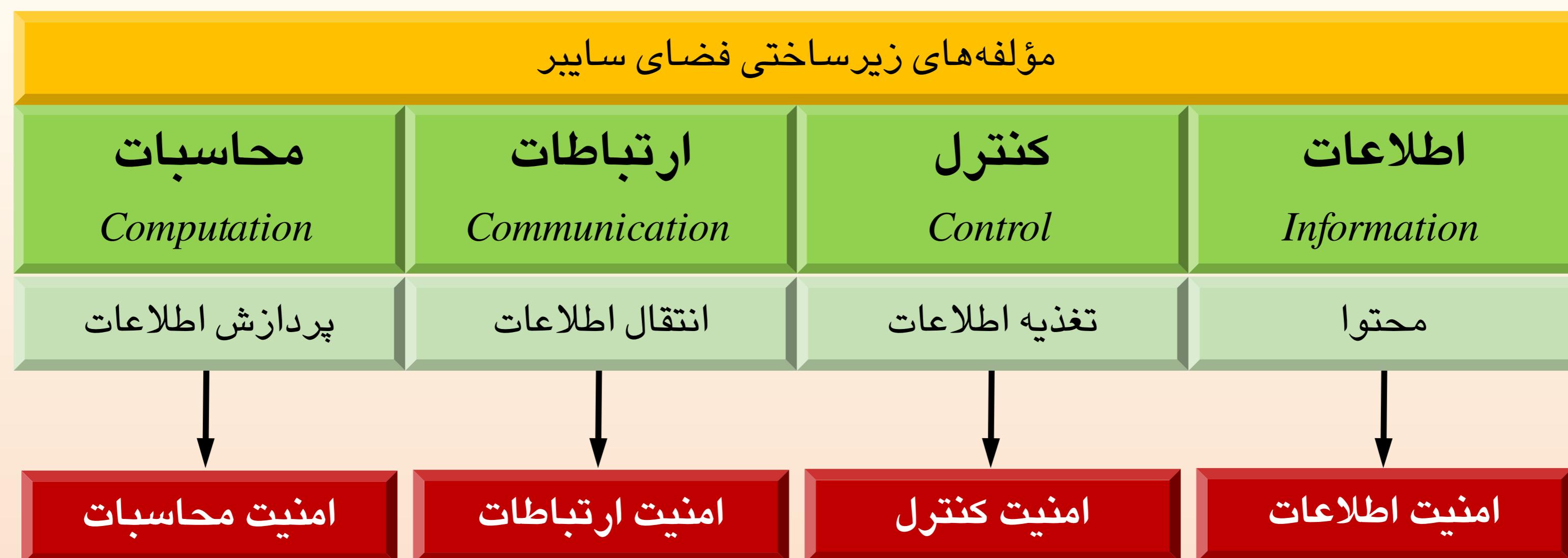
مسئله امنیت سیستم دیگر (سیستم هدف) است که با تهدیدی از سوی فضای سایبر مواجه می شود.

مسئله، امنیت خود زیرساخت و کاربرد فضای سایبر است.

امنیت در نسبت با زیرساخت

آزمایشگاه پژوهشی
فضای سایبر

Cyberspace Research Lab.
University of Tehran

<http://cysp.ut.ac.ir>